FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (fjärde avdelningen)
den 15 juli 1998 *

I mål T-115/94 (92),

Opel Austria GmbH, tidigare General Motors Austria GmbH, bolag bildat enligt österrikisk rätt, Wien (Österrike), företrätt av advokaten Dirk Vandermeersch, Bryssel, och advokaten Till Müller-Ibold, Frankfurt-am-Main, delgivningsadress: advokatbyrån Arendt et Medernach, 8—10, rue Mathias Hardt, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska unionens råd, företrätt av juridiske rådgivaren Bjarne Hoff-Nielsen, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten Hans-Jürgen Rabe, Hamburg, och advokaten Georg M. Berrisch, Bryssel, delgivningsadress: Europeiska investeringsbanken, direktoratet för rättsfrågor, generaldirektören Alessandro Morbilli, 100, boulevard Konrad Adenauer, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: engelska.

angående en begäran om fastställande av rättegångskostnader med anledning av förstainstansrättens dom av den 22 januari 1997 i mål T-115/94, Opel Austria mot rådet (REG 1997, s. II-39),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av ordföranden P. Lindh samt domarna K. Lenaerts och J. D. Cooke,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Förfarandet

1 Opel Austria GmbH (nedan kallat Opel Austria) väckte genom ansökan, som registrerades vid förstainstansrättens kansli den 21 mars 1994 under målnummer T-115/94, talan om ogiltigförklaring av rådets förordning (EG) nr 3697/93 av den 20 december 1993 om återkallande av tullkoncessioner i enlighet med artikel 23.2 och artikel 27.3 a i frihandelsavtalet mellan gemenskapen och Österrike (General Motors Austria) (EGT L 343, s. 1).

2 Genom beslut av ordföranden på andra avdelningen den 7 respektive den 20 oktober 1994 tilläts kommissionen att intervenera till stöd för rådet och Republiken Österrike att intervenera till stöd för sökanden.

3 Genom dom av den 22 januari 1997 i mål T-115/94, Opel Austria mot rådet (REG 1997, s. II-39), biföll förstainstansrätten Opel Austrias talan och förpliktade rådet att bära sin rättegångskostnad och ersätta sökandens rättegångskostnad.

4 Genom skrivelse av den 14 juli 1997 begärde Opel Austria att rådet skulle betala detta bolag sammanlagt 9 939 563 BFR för dess rättegångskostnad.

5 Genom skrivelse av den 31 juli 1997 avslog rådet denna begäran.

6 Förlikningsförhandlingar ägde rum, men utan resultat. Opel Austria begärde, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 12 januari 1998, att förstainstansrätten skulle fastställa rättegångskostnaderna.

Parternas yrkanden

7 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall förplikta rådet att ersätta samtliga dess kostnader och advokatarvoden, vilka uppgår till 9 939 563 BFR.

8 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall fastställa de ersättningsgilla rättegångskostnaderna, inbegripet kostnaderna i detta förfarande, till ett rimligt belopp, som sammanlagt inte får överstiga 2 500 000 BFR.

Prövning i sak

Parternas argument

9 Sökanden har hävdat att de kostnader och advokatarvoden som den begär ersättning för består av nödvändiga och skäliga utgifter.

10 Sökanden har förklarat att enligt en gemenskapsrättslig princip skall den part vars talan har bifallits vid gemenskapsdomstolarna normalt ha rätt att få ersättning för samtliga sina rättegångskostnader.

11 Tvisteföremålet och tvistens art motiverar enligt sökanden dess kostnader och advokatarvoden, eftersom talan riktades mot en förordning enligt vilken regler om statligt stöd i frihandelsavtal som ingåtts av gemenskapen för första gången skulle tillämpas på stöd som hade beviljats i en stat som inte var medlem av Europeiska unionen. Gemenskapens skyddsåtgärder har enligt sökanden tillämpats på omständigheter där sådana åtgärder aldrig tidigare hade vidtagits.

12 I målet uppkom ett antal nya frågor av stor vikt för gemenskapsrättens utveckling, bland annat frågan huruvida, inom ramen för avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (nedan kallat EES-avtalet), statligt stöd som har beviljats tidigare skulle anses som existerande stöd, varför detta stöd inte skulle kunna vara

föremål för en prövning med retroaktiv verkan inom gemenskapen och EES, frågan om vilken inverkan gemenskapsrätten har på verkningarna av olika internationella avtal som följer på varandra, nämligen frihandelsavtalet mellan gemenskapen och Republiken Österrike, EES-avtalet, EG-fördraget och, under hela denna period, allmänna tull- och handelsavtalet (GATT), samt frågan om vilken rättsverkan EES-avtalet hade innan det trädde i kraft men efter att det hade ratificerats.

13 De faktiska omständigheterna och rättsfrågorna har varit komplexa, svåra och omstridda, varför sökandens ombud har varit tvungna att utföra ett betydande arbete. Dessa ombud hade visserligen en viss kunskap om de relevanta omständigheterna, eftersom de hade behandlat frågan redan innan den omtvistade förordningen antogs. Denna kunskap var dock utan nytta, eftersom kommissionen vägrade att meddela sökanden sin version av de relevanta omständigheterna innan förordningen antogs.

14 Till stöd för sin begäran har sökanden ingivit en förteckning över den tid som har ägnats åt varje led i förfarandet. Enligt denna förteckning hade sökandens ombud ägnat sammanlagt 272,75 timmar åt att utarbeta ansökan, 230,5 timmar åt att utarbeta repliken, 154,5 timmar åt att utarbeta yttranden över interventionerna och 135,75 timmar åt att förbereda den muntliga förhandlingen. Sökandens ombud har vidare ägnat ytterligare 80,25 timmar under förfarandet åt bland annat kontakter med sökanden och den österrikiska regeringen samt kontakter med rådet och sökanden vad avser frågor med anknytning till målet.

15 Sökanden har slutligen hävdat att målet var av stor ekonomisk vikt för densamma. Redan för år 1994 skulle sökanden ha varit tvungen att preliminärt betala drygt 120 000 000 BFR i tull enligt den omtvistade förordningen. När sökanden väckte talan mot nämnda förordning visste den inte om institutionerna skulle anse att tullen även skulle vara tillämplig efter Republiken Österrikes anslutning till Europeiska unionen och om Österrike verkligen skulle ansluta sig. Sökanden var därför tvungen att utgå ifrån hypotesen att förordningen skulle vara tillämplig i flera år.

Med utgångspunkt från denna hypotes kunde sökanden skäligen uppskatta det aktuella nettovärdet på de tullar som den skulle komma att betala mellan år 1994 och år 2001 till ungefär 1 250 000 000 BFR.

16 Rådet har anmärkt att det framgår av de handlingar som ingivits av sökanden att det yrkade beloppet består av advokatarvoden (9 557 563 BFR), ombudens utlägg (309 000 BFR), resekostnader för en företrädare för moderbolaget (28 000 BFR) och kostnader för delgivningsadress (45 000 BFR).

17 Rådet har understrukit att endast nödvändiga utgifter är ersättningsgilla.

18 Vad avser tvisteföremålet och tvistens art anser rådet att sökanden överdriver målets vikt. Rådet har anmärkt att förstainstansrätten i sin dom inte har tagit ställning till frågorna om tillämpning av frihandelsavtalets regler om statligt stöd.

19 Även om tvisten berörde vissa nya och viktiga gemenskapsrättsliga frågor, kan det enligt rådets mening inte påstås att dessa var av sådan vikt att de kan motivera de advokatarvoden som det begärs ersättning för.

20 Vad avser uppkomna svårigheter och arbetets omfattning har rådet hävdat att målet inte var av sådan art att omfattningen av sökandens ombuds arbete kan anses rimlig. Advokatarvodena är således överdrivna.

21 Av de handlingar som har ingivits av sökanden framgår att dess ombud har ägnat målet 873,75 timmar, att fjorton advokater vid den advokatbyrå som företrätt sökanden har arbetat med målet och att den huvudansvarige advokaten har ägnat 648,25 timmar åt målet. Rådet har som jämförelse anfört att rådets advokat med huvudansvar för institutionens försvar och som i stort sett har handlagt målet ensam har ägnat målet 165 timmar sammanlagt.

22 Som sökanden har medgivit hade dess ombud dessutom redan innan den omtvistade förordningen antogs arbetat med frågan, varför omständigheterna i målet redan var kända för desamma. Ombuden var vidare välinformerade om kommissionens ståndpunkt, till följd av de nära kontakterna mellan sökanden och den österrikiska regeringen.

23 Vad avser sökandens ekonomiska intressen i målet anser rådet slutligen att deras exakta storlek inte är av någon större relevans, eftersom den tid som sökandens ombud har ägnat målet är överdriven, även för det fall att sökandens uppgifter skulle visa sig vara korrekta.

24 Rådet anser också att sökandens yrkande om 309 000 BFR för utlägg är överdrivet.

25 Med utgångspunkt från den av rådets egna ombud nedlagda arbetstiden och ett genomsnittligt advokatarvode om 10 000 BFR per timme, anser rådet att de ersättningsgilla kostnaderna kan uppskattas till sammanlagt 2 500 000 BFR. Denna bedömning är generös och täcker samtliga kostnader som sökanden har utgivit.

Förstainstansrättens bedömning

26 Enligt ordalydelsen i artikel 91 i rättegångsreglerna skall "nödvändiga kostnader som parterna haft med anledning av förfarandet, särskilt utgifter för resor och uppehälle samt arvode för ombud, rådgivare eller advokat" anses som ersättningsgilla kostnader. Av denna bestämmelse framgår att de ersättningsgilla kostnaderna endast omfattar utgifter som utgivits för förfarandet vid förstainstansrätten samt att dessa måste ha varit nödvändiga i detta avseende (se domstolens beslut av den 9 november 1995 i mål 89/95 DEP, Ahlström Osakeyhtiö m. fl. mot kommissionen, ej publicerad i rättsfallssamlingen, punkt 14).

27 Enligt fast rättspraxis har gemenskapsdomstolarna inte behörighet att besluta om storleken på de arvoden som parterna skall utge till de egna ombuden, utan skall avgöra storleken på det arvodesbelopp som skall ersättas av den part som förpliktats att ersätta rättegångskostnaderna. Gemenskapsdomstolarna har, när de fastställer rättegångskostnaderna, varken att beakta en nationell taxa där advokatarvodena fastställs eller en eventuell överenskommelse som den berörda parten och dennes ombud eller rådgivare har ingått i detta avseende (se förstainstansrättens beslut av den 8 november 1996 i mål T-120/89 (92), Stahlwerke Peine-Salzgitter mot kommissionen, REG 1996, s. II-1547, punkt 27).

28 Då gemenskapsrätten saknar bestämmelser av taxekaraktär ankommer det på förstainstansrätten att fritt bedöma de faktiska omständigheterna i målet med beaktande av tvisteföremålet och tvistens art, dess betydelse ur gemenskapsrättslig synvinkel samt svårigheterna i målet, omfattningen av det arbete som domstolsförfarandet har medfört för ombud eller rådgivare som har medverkat i målet och de ekonomiska intressen som parterna har haft av tvisten (se förstainstansrättens beslut av den 24 mars 1998 i mål T-175/94 (92), International Procurement Services mot kommissionen, ännu inte publicerad i rättsfallssamlingen, punkt 10).

29 Vad avser svårigheterna i målet och dess betydelse ur gemenskapsrättslig synvinkel synes målet innehålla ett antal frågor som inte tidigare uttryckligen har behandlats i rättspraxis, nämligen tillämpning av regler om statligt stöd i frihandelsavtal som ingåtts mellan gemenskapen och olika EFTA-länder, vilken rättsverkan ett interna-

tionellt avtal som gemenskapen har ingått har innan det träder i kraft men efter att det gemenskapen, som sista avtalsslutande part, har deponerat sitt godkännandeinstrument, tillämpning och tolkning av EES-avtalet och flera artiklar i detsamma, särskilt artikel 6, de juridiska konsekvenserna av att det nummer av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* i vilket en gemenskapsrättsakt publiceras har antedaterats. Dels motiverar tvistens art höga arvoden, dels motiverar den att sökanden företräddes av flera advokater (se det ovannämnda beslutet i mål T-120/89 (92), Stahlwerke Peine-Salzgitter mot kommissionen, punkt 30).

30 Trots att tvisten rörde flera viktiga rättsfrågor, kan det arbete som tvisten kan ha orsakat sökandens ombud, inbegripet efterforskning i och analys av doktrin, rättsregler och rättspraxis, inte ha varit av sådan omfattning att den skulle kunna motivera så höga ersättningsgilla kostnader som har yrkats. I detta sammanhang framstår uppgiften om 900 arbetstimmar sammanlagt i sig som överdriven. Sökandens ombud hade dessutom redan tidigare en viss insikt i ärendet, eftersom de hade varit inblandade i förfarandet innan rådet antog den omtvistade förordningen.

31 Rådet har inte bestritt att stora ekonomiska intressen har stått på spel för sökanden i tvisten.

32 Mot denna bakgrund skall de ersättningsgilla kostnader fastställas till ett belopp på 4 000 000 BFR.

33 Eftersom samtliga omständigheter som har förevarit i målet fram till denna dag har beaktats vid denna bedömning, finns det ingen anledning att fatta särskilt beslut om parternas kostnader i förevarande anknutna förfarande.

På dessa grunder fattar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

följande beslut:

Den sammanlagda rättegångskostnad som rådet skall ersätta sökanden för fastställs till 4 000 000 BFR.

Luxemburg den 15 juli 1998

H. Jung

Justitiesekreterare

P. Lindh

Ordförande